

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci žalobce: **Egeria, z. s.**, se sídlem Obchodní 1324, Otrokovice, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 29. 12. 2016, č.j. 56610/570/16, 1539/ENV/16, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě,

t a k t o :

Žalobě proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 29. 12. 2016, č.j. 56610/570/16, 1539/ENV/16, **s e odkladný účinek p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 12. 2016, č. j. 56610/570/16, 1539/ENV/16, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce ze dne 21. 6. 2016 proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 24. 5. 2016, č. j. KUZL 63861/2015, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 1. 6. 2016, č.j. KUZL 38628/2016, jímž byla povolena výjimka dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje křečka polního v území dotčeném připravovanou výstavbou Rychlostní silnice R49 (resp. Dálnice D49), stavba 4901 Hulín – Fryšták v km 0,000 – 18,000.

S podáním žaloby žalobce navrhl přiznání odkladného účinku žalobě. Tento návrh odůvodnil odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a na čl. 9 odst. 4 Aarhuské úmluvy a čl. 10a směrnice 85/337/EHS. Věcně uvedl, že napadená výjimka byla nestandardně vydána teprve poté, co bylo vydáno územní rozhodnutí o umístění předmětné stavby, v důsledku čehož hrozí, že teď na základě předmětné výjimky stavebník již bude provádět terénní a zemní práce. Jestliže žadatel na základě žalovaného rozhodnutí začne výjimku konzumovat, může dojít k negativnímu zásahu do ochranných podmínek stovek jedinců křečků polních, ale i dalších zvláště chráněných druhů živočichů, chráněných rozhodnutím o výjimce ze dne 28. 11. 2013, č.j. 57905/ENV/13. Samotná výjimka se podle žalobce neslučuje s předchozím rozhodnutím, neboť podmínky obou rozhodnutí vzájemně kolidují. Vedle křečka polního dle žalobce konzumace výjimky ohrožuje i další zvláště chráněné druhy živočichů, chráněné rozhodnutím ze dne 28. 11. 2013. Jako další důvod žádosti o odkladný účinek uvedl žalobce tu skutečnost, že stavebník by mohl biotopy zničit a výjimku zkonzumovat ještě před tím, než soud rozhodne o žalobě.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Odkladný účinek žaloby a podmínky jeho přiznání jsou upraveny v § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Přiznání odkladného účinku žalobě je institut zcela mimořádný, kterým je prolamována vykonatelnost napadeného rozhodnutí před tím, než je podrobeno soudnímu přezkumu ve věci samé. Na takové rozhodnutí je třeba zásadně hledět jako na zákonné a věcně i procesně správné, dokud není předepsaným způsobem zrušeno. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé. Přiznání odkladného účinku je proto odůvodnitelné toliko v ojedinělých případech splňujících zejména náročné kritérium existence specifické, konkrétní a prokázané nenahraditelné újmy.

Nejvyšší správní soud však již v rozhodnutí ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 13/2007-63, že „na základě čl. 9 odst. 4 Úmluvy musí být stěžovatelům z řad dotčené veřejnosti, tedy i stěžovateli, vyhověno k jejich návrhům na přiznání odkladného účinku správní žaloby tak, aby nemohlo docházet k situacím, kdy v době rozhodování o správní žalobě již byl povolený záměr nevratně realizován (typicky provedení stavby). Pokud by návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo, došlo by k porušení čl. 9 odst. 4 Aarhuské úmluvy a čl. 10a směrnice, neboť poskytovaná soudní ochrana by nebyla včasná a spravedlivá.“

Z obsahu podané žaloby je zcela zřejmé a mezi účastníky není sporné, že napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o výjimce dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. časově následuje až po vydání územního rozhodnutí.

Přiznání odkladného účinku je tedy vázáno na kumulativním splnění dvou podmínek: první z podmínek by byla splněna tehdy, pokud by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku žalobě může vzniknout jiným osobám, a druhá podmínka je vázána na neexistenci rozporu s veřejným zájmem. Aby soud mohl žalobě odkladný účinek přiznat, musí žalobce v prvé řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Na podporu svých tvrzení musí samozřejmě označit a soudu předložit patřičné důkazy.

Soud se tedy nejprve zabýval první ze shora uvedených podmínek, tj. otázkou vzniklé nepoměrně větší újmy. Jestliže přiznání odkladného účinku navrhují účastníci z řad dotčené veřejnosti, kteří se domáhají přezkoumání rozhodnutí v záležitostech životního prostředí, nelze s ohledem na závazky vyplývající pro Českou republiku z mezinárodního a evropského práva trvat na naplnění podmínky nenahraditelné újmy způsobené výkonem nebo jiným právním následkem rozhodnutí žalobci, jelikož žalobce jako občanské sdružení hájící ochranu životního prostředí není subjektem práva na životní prostředí (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. 1. ÚS 282/97 ze dne 6. 1. 1998), a zároveň je omezen i v rozsahu, ve kterém může uplatnit své žalobní námitky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. 7 A 139/2001). Prokázání takovéto újmy by bylo pro žalobce krajně obtížné či nemožné. Naopak je nutno při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě vyjít

z povinnosti soudu zajistit realizaci principů přístupu dotčené veřejnosti k soudu, jak jsou formulovány v Aarhuské úmluvě a směrnici o EIA. (viz rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 3. 2008, sp. zn. 22 Ca 43/2008).

Omezení daná při přezkumu výjimek spojená s neexistencí územního rozhodnutí v nyní posuzované věci nejsou dána (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 6 As 42/2008-509). V rámci stavby je tak možno již nyní realizovat takové úpravy, které by mohly učinit soudní rozhodnutí zcela formálním. Za této situace existuje riziko zásahu do ochranných podmínek jedinců chráněného druhu křečka polního a může tak být zmařen účel účasti žalobce v řízení. Pokud má být vůbec poskytnuta žalobci efektivní ochrana, nelze postupovat jinak, než přiznat žalobě odkladný účinek.

Podle názoru soudu se takovýto postup nepřiměřeně nedotkne práv třetích osob ani nevznikne rozporu s veřejným zájmem. Ochrana životního prostředí je jedním ze základních požadavků na činnost moderního státu. Nelze akceptovat takový postup, který by učinil ochranu životního prostředí pouze iluzorní, a to ani v případě veřejně významných staveb, kterou bezpochyby komunikace R46 je. Podle názoru zdejšího soudu je naopak základním veřejným zájmem, aby předmětná komunikace byla vybudována za podmínek zachování ochrany životního prostředí, pročez rozpor s veřejným zájmem ani právy třetích osob soud neshledal.

Ze shora uvedeného tedy soud uzavírá, že má za kumulativně splněné podmínky § 73 s. ř. s., a proto návrhu žalobce vyhověl.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 soudního řádu správního *a contrario*).

V Brně dne 25. dubna 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kristýna Pejčochová